

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

HØRINGSSVAR FRA ADVOKATFIRMAET MAGNUS LEGAL AS

Dette høringssvaret gjelder forslaget til endringer i arbeidsmiljøloven m.m. – Endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak

1 INNLEDNING

Det vises til arbeids- og inkluderingsnemndas høringssvar datert 19.1.2022 vedrørende forslag til endringer i regelverket i arbeidsmiljøloven som omhandler inn- og utleie fra bemanningsforetak.

Høringsfristen er satt til 19.04.2022.

Departementet har vurdert det slik at det er behov for tydelige innstramminger i innleieregelverket for å styrke dagens hovedregel i lovverket om fast ansettelse. Departementet går inn for både målrettede og generelle tiltak. Departementet ønsker en tilbakemelding på en mulig opphevelse av den generelle adgangen til innleie ved arbeid av midlertidig karakter. I tillegg ønsker departementet vurdering av alternative tiltak knyttet opp mot begrensning av bruken på generell basis. Det er også foreslått en ny bestemmelse som sier mer om grensen mellom innleie og entreprise og at det gis mulighet for fast ansettelse etter en viss tid etter avtale med tillitsvalgt. Departementet ønsker innspill på dette.

For å sikre våre eksisterende og fremtidige kunders interesse er det en viktig oppgave for oss som advokatfirmaet å gå gjennom høringsuttalelser med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen. Vi uttaler oss på vegne av våre kunder som en bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan.

Saken er forelagt arbeidsrettsgruppen i vårt firma.

2 MERKNADER TIL FORSLAGET

På bakgrunn av de innspillene jeg har fått, reiser regjeringens forslag blant annet følgende problemstillinger:

1. Økt konsulentoppdrag og vansker med å finne spisskompetanse.

Dersom muligheten til å bruke bemanningsforetak strammes inn, må virksomhetene i større grad hente spisskompetansen via kontraktsbaserte oppdrag. Dette blir problematisk på flere punkter og det er ønskelig å poengtere dette i form av følgende hypoteser:

- 1.1. Flere tvister og erstatningskrav. Den enkelte kontraktspart blir direkte ansvarliggjort for kontraktsoppfyllelsen og er således mer sårbar for tvister
- 1.2. Administrativt u håndterlig. Det blir svært utfordrende, særlig for energisektoren (olje/gass/vind) som ikke har et administrativt apparat for å håndtere fravær av muligheten til å bruke bemanningsforetak.
- 1.3. Tap av spisskompetanse og utenlandsk arbeidskraft. Mye av arbeidskraftbehovet dekkes opp av utenlandske arbeidstakere. Dersom det må inngås konsulentoppdrag for disse, så vil de møte byråkratiske utfordringer: momsregistrering, NAV rettigheter

som for eksempel dagpenger, arbeids- og oppholdstillatelser osv. Det er en nærliggende risiko for at byråkratiet vil skremme vekk viktig kompetanse.

1.4. Arbeidskraften vil henge igjen i Norge.

Vi mener at forslaget kan innebære mangel på riktig og viktig kompetanse til ulike markeder i Norge. Ta for eksempel i olje og gasssektoren, som vi ofte bistår. Her vil det bli vanskeligere å finne og å bruke spisskompetanse på ulike prosjekter. Dette begrunnes i at det i dag er bemanningsselskaper som har rammekontrakter med oppdragsgiver, så finner bemanningsselskapene den riktige midlertidige arbeidskraften. Dette er kompetanse som ofte ikke finnes i Norge, og som man må ut av Norge for å finne. Dersom oppdragsgiver nå må ut å finne disse selv, er dette tidskrevende, og vanskelig for oppdragsgiver. Behovet for midlertidig arbeidskraft og prosjektbaserte oppdrag vil fortsatt være til stede selv om hovedregelen skal være fast ansettelse. Å ansette den utenlandske arbeidskraften direkte hos arbeidsgiver i Norge, vil kunne svekke riktig kompetanse til riktig tid. Videre er mange sektorer utsatt for store svingninger knyttet til ytre faktorer som igjen kan føre til hyppigere nedbemanningsrunder.

1.5. Økt belastning på rettsapparatet. Flere konsulentoppdrag vil øke mengden tvister knyttet opp mot grensegangen til arbeidstakerbegrepet. Risikoen og incitamentet til rettsprosesser dyttes over på individnivå.

1.6. Økt antall Hybridløsninger. En mulig konsekvens av innstrammingene er at flere innleieoppdrag endres til å bli rene konsulentoppdrag, eller en hybridløsning man kan kalle «innleieentreprise». Magnus Legal AS er av den oppfatning at en økning i konsulentoppdrag til fordel for arbeidsinnleie vil medføre en overføring av risiko fra oppdragsgiver til oppdragstaker. Den skjønsmessige grensedragningen lovforslaget legger opp til kan medføre at usikkerheten kommer oppdragsgiver til gode, ettersom et fåtall av tjenesteytere har ressurser til å få avklart sitt arbeidsforhold av en domstol.»

1.7. Mindre konkurransedyktighet i Norge. Norge blir mindre attraktivt for utenlandske arbeidstakere.

1.8. mangel på arbeidskraft i energisektoren (olje, gass, vind).

2. Flere permitteringer og nedbemanningsprosesser.

Ordningen som departementet foreslår, er lite fleksibel. Arbeidsgivere blir låst i forhold til rammene for styringsretten ovenfor ansatte. Det skaper liten fleksibilitet ved behov for økt/endret arbeidskraft i forbindelse med prosjekter eller andre mer langsiktige satsninger som ikke vil dekkes ved økt grunnbemanning. Med andre for vil en innstramming, slik departementet foreslår, kunne medføre faste ansettelser der hvor dagens fleksibilitet gjør det mulig å dekke opp dette kompetansebehovet med innleie. Hvis da virksomhetene blir presset til direkte ansettelser, vil det medføre økt risiko for nedbemanning.

Vi ser helt klart at departementets innstramming sett i sammenheng med at bestemmelsen i aml § 14-9 bokstav f forsvinner fra 1 juli d.d.å, forsterker denne utfordringen.

3. Risiko for feilansettelser.

Virksomheter blir presset til å øke grunnbemanningen når de i realiteten har behov for midlertidig spisskompetanse.

Endringen vil ramme hele bransjen og medføre at effektiv bruk av spisskompetanse begrenses til produksjonsbransjen. De som driver prosjektrelatert, vil bli veldig hardt rammet. Endringen vil ikke medføre økt grunnbemanning i de bransjene for det til enhver tid er behov for arbeidskraft.

Med vennlig hilsen

Ewa-Ruby Mellemsæter
advokat

Advokatfirmaet Magnus Legal AS
Kanalveien 7, Postboks 904, Sentrum, 5808 Bergen

www.magnuslegal.no